858/10

Den 30. december 2010 blev i sag nr. 77.919:

xxx xxxxxxx
xxxxx xxx xxxxx
xxxx xxxxxxx

mod

Forsikrings-Aktieselskabet Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Boet efter nu afdøde forsikringstager, der havde ulykkesforsikring i Forsikrings-Aktieselskabet Alka, klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at udbetale forsikringsdækning i forbindelse med forsikringstagerens dødsfald.

Selskabet har afvist at udbetale forsikringssummen under henvisning til, at klageren afgik ved døden på grund af selvmord. Subsidiært gør selskabet gældende, at ulykkestilfældet er fremkaldt under påvirkning af narkotika eller andre giftstoffer, og mere subsidiært, at ulykkestilfældet er fremkaldt ved grov uagtsomhed.

Afdødes samlever anmeldte den 22/9 2009, at forsikringstageren den 12/7 2009 var død, da hun var faldet ud af et vindue fra 3. sal.

Til brug for sagens behandling indhentede selskabet oplysninger fra politiet samt fra det behandlende sygehus, hvor forsikringstageren blev indbragt efter ulykken.

Af politiets anmeldelsesrapport dateret den 12/7 2009 fremgår bl.a.:

"*Sagens genstand*
Afdøde sprang fra køkkenvindue på 3. sal ned i flisebelagt baggård. Pådrog sig mange indvendige kvæstelser, indbragt til … hvor hun kl. 0740 afgik ved døden på …

> Patruljen tog herefter kontakt til afdødes samlever … der sad i pårørendelokalet på afdelingen.
>
> [Afdødes samlever] oplyste, at afdøde gennem den seneste tid havde været deprimeret, påvirket af medicin og haft selvmordstanker.
> …
> Patruljen kørte herefter sammen med [afdødes samlever] til gerningsstedet … hvor vi ankom kl. 1005.
>
> Lejligheden fremstod pæn og ryddelig, ligesom der heller ikke var noget der tydede på at en kriminel handling havde fundet sted.
>
> Patruljen bemærkede, at der stod en del pilleglas fremme på køkkenbordet og det ene køkkenvindue ud mod gården stod på klem.
> …
> Gerningsstedsundersøgelsen viste, at den venstre del af køkkenvinduet stod ca. 15 cm på klem. Vinduet var sikret med en hasp/krog, så det ikke kunne blæse op. Den højre del af vinduet var helt lukket og sikret med hasperne. Foran vinduet, mellem væggen og spisebordet, stod der en køkkenstol helt op ad vindueskarmen. Stolen stod med siden ind mod væggen og foran den venstre del af vinduet.
>
> I vindueskarmens venstre side, helt op mod væggen, stod der en plastkurv med klemmer på 20x15x10 cam. Der var ca. 45 cm af karmen fri mellem plastkassen og midterstykket i vinduesrammen.
>
> På køkkenbordet stod der div. pilleglas herunder nogle af mærk. Alopam, ligesom der var div. pilleglas og æsker i soveværelset.
>
> I baggården sås der på fliserne ca. 120 cm ude fra muren en mindre tørret blodplet på ca. 3 cm i diameter.
>
> Patruljen skønnede, at der var ca. 10-12 m fra vindueskarmen på 3. sal og ned til fliserne i baggården. Der var frit fald og ikke noget der umiddelbart kunne afbøde faldet.
> …
> På baggrund af gerningsstedsundersøgelsen, afhøringerne og skaderne på afdøde, må det derfor formodes, at hun skubbede stolen hen til vinduet, og trådte op på den, hvorefter hun sprang ud af køkkenvinduet og ned i baggården."

Den behandlende læge, der tog imod forsikringstageren, da hun blev indbragt på sygehuset efter ulykken, har til politiets afhøringsrapport af 12/7 2009 forklaret:

> "Afdødes samlever … havde oplyst til … at afdøde muligvis havde spist en del angstdæmpende piller af mærket Alopam.
>
> Hvis afdøde var påvirket og omtåget af pillerne, kunne det være en del af forklaringen på, at der ikke var flere synlige skader, idet hun så formentlig faldt meget afslappet og ikke tog fra, da hun ramte fliserne."

Forsikringstagerens samlever har forelagt politiet sin dagbog, hvori han bl.a. har noteret:

"Fredag, den 3. juli kl. 20- 21:30. Besøger [nu afdøde] og har nogle ting med til hende. Jeg møder hende udenfor … med et stativ til væske. Det har nemlig vist sig at hendes saltbalance ikke er i orden. Den skal ligge mellem 127 og 145. Hendes var vist 120. Hun forekommer noget trist, men kan godt tænke. Har skrevet under på, at hun gerne vil scannes. Kan måske blive på onsdag d. 8. Der er scanninger hver onsdag. Normalt er der et års ventetid, hvis du er udenfor systemet. Hun har en iransk læge, der giver sig god tid og som ikke udelukker noget og som hun er tryg ved. En anden patient har samme vurdering af iraneren.
…
Fredag, d. 10. juli 2009
Har hentet medicin til [nu afdøde] i dag. Her til aften forekommer hun at være en del påvirket, da hun går ud på toilettet. Senere falder hun ud af sengen. Jeg hører det inde fra computerrummet. Hun har taget al for mange nervepiller. Bagefter sover hun. Det gør mig helt bange at hun kan finde på det. Jeg var forbi …i eftermiddags. Hun var glad for mit besøg og kan let forstå at [nu afdøde] har det dårligt. Har både depression, ondt i nakkemusklerne og måske noget psykisk. Ønskede god bedring.

Lørdag, d. 11 juli 2009
[Nu afdøde] har det fortsat meget dårligt. Hun har ikke lyst til noget som helst. Har ikke været i bad, som hun altid plejer når hun har det godt og hun har heller intet spist hele dagen. Har drukket lidt mælk og lidt vand. Hun giver udtryk for at hun har så mange selvmordstanker. Det går hende også på den måde … agerer på."

Til politiets afhøringsrapport af 12/7 2009 har samleveren desuden oplyst:

"Lørdag havde afdøde det stadigvæk meget dårligt. Hun havde ikke rigtig spist noget hele dagen og hun sagde til afhørte senere på aftenen, at hun havde mange selvmordstanker. Om natten omkring kl. 0200 hørte afhørte, at afdøde gik ud i køkkenet. Han så fra sit værelse at hun tændte lys i køkkenet. Efter lidt tid kunne han ikke forstå, han ikke kunne høre hende igen, så han gik ud i køkkenet for at se efter afdøde. Her opdagede han, at køkkenvinduet står åben. Afhørte kiggede ned i gården og så at afdøde lå nede i gården. Afhørte skyndte sig ned til hende, og hun fortalte at hun havde mange smerter. Afhørte kunne ikke umiddelbart se nogle synlige skader, men han kunne heller ikke rigtig kommunikere med afdøde, så han skyndte sig op for at ringet til politiet, hvorefter han gik ned til afdøde igen. Kort tid efter kommer ambulancen. Afhørte havde ikke hørt lyde ude fra køkkenet om, at hun skulle have kravlet op i vindueskarmen."

Af politiets rapport fremgår endvidere:

"Afdødes samlever hentede fredag den 10 receptpligtig medicin til afdøde. Han hentede blandt andet Alopam - et glas med 100 stk. Ifølge pilleglasset må man højst tage 4 tabletter dagligt. Så afdøde måtte højst have taget 8 stk. i de 2 døgn., men ved nærmere optælling sås der 70 stk. piller tilbage i glasset., så afdøde må på 2 døgn have spist 30 stk."

I dødsattesten er noteret:

"

Dødsårsag I. Det sygdoms-, misbrugs- og/eller skadesforløb der førte til døden.			ICD 10	Tidsrum mellem relevant sygdoms opståen og dødens indtræden
A	Den umiddelbare dødsårsag:	Pneumothorax uden specifikation	J939	

B	Som var en følge af:	Fracturae costarum multiplices	S224	
C	Som var en følge af:	Fractura vertebrae cervicalis II	S121	
D	Den tilgrundliggende dødsårsag:	Forsætlig selvbeskadigelse ved spring fra højde	X80	

Dødsårsag II. Andre stadig aktive sygdomme, misbrug eller skader, der kan have medvirket til døden.	ICD 10	Tidsrum mellem relevant sygdoms opståen og dødens indtræden
Depression uden specifikation	F329	År
Kronisk alkoholisme	F102	År

"

Forsikringstagerens samlever har gjort indsigelse mod politiet afhøringsrapport og har således anført:

"Ifølge … politi har de indberettet [nu afdødes] ulykke som et selvmord.

Det er jeg ikke enig i. Jeg mener, at det lige så godt kan være et ulykketilfælde på grund af bl.a. følgende:

Da jeg hentede [nu afdøde] torsdag, d. 9. juli var hun på ingen måde depressiv. Hun bad sygeplejersken om af få sit bånd om håndleddet med hjem til minde og det fik hun. Hun havde også bedt en sygeplejerske om at give hende en seddel med hvad hun fejlede. Da vi kom hjem talte vi om sedlen Hun var glad for at være blevet udskrevet. Jeg købte nogle madder i Super Best til os og vi talte sammen normalt.

Fredag eftermiddag d. 10. juli bad hun mig hæve penge i banken så hun kunne lave regnskab. Det gjorde hun til ug.

Senere samme dag beder hun mig hente medicin, herunder 2 slags øreproppper.

Sent på aftenen forekommer hun at være noget påvirket og hun falder også ud af sengen og ned på gulvet. Hun beklager det meget. Kan godt se, at hun må have taget for meget.

Min vurdering af den dag var, at hun nok var påvirket, men først ret sent ud på aftenen, og at hun på ingen måde forekom depressiv, men blot påvirket.

Lørdag, d. 11. juli
[Nu afdøde] hviler sig det meste af dagen. Jeg lader hende have fred og ro. Taler med [nu afdøde] nogle gange i løbet af dagen og bemærker intet som helst unormalt. Hen på aftenen snakker jeg lidt nærmere med hende om hvordan det går. Hun giver udtryk for at hun ikke har det så godt. Hun har smerter i nakken og hun har tankemylder. Jeg fornemmer, at hun har taget noget medicin for at få det bedre. Hun forekommer måske påvirket, men ikke depressiv.

[Nu afdøde] sover i soveværelset og jeg i computerrummet ved siden af Jeg registrerer intet unormalt i løbet af aftenen. Noget for 2 går jeg i seng. På et tidspunkt registrerer jeg at [nu afdøde] går ud i køkkenet. Jeg er muligvis faldet i søvn igen, hører en mærkelig lyd, går ud i køkkenet og gennem det åbne køkkenvindue ser jeg, at [nu afdøde] ligger nede i gården.

Jeg tror, der kan være sket følgende:
[Nu afdøde] er gået ud i køkkenet fordi hun trængte til lidt frisk luft eller vand. Hun havde svedt enormt den seneste tid og drukket flere liter mælk og vand om dagen. Så meget at hendes saltbalance var kommet i uorden. Da jeg 3. juli besøger hende på Sygehus … møder jeg hende udenfor med et stativ med saltvand og da hun d. 9. juli blev udskrevet skulle hun tage 2 x 500 mg Natriumkloridtabletter i døgnet og hun havde ofte for vane - akkurat som jeg selv, at stå i vinduet og trække lidt luft eller sidde på klapstolen med kroppen ud af vinduet mens hun tik lidt luft. Hun må da på en eller anden måde have lænet sig, for langt ud over den lave vindueskarm, mistet grebet og fået overbalance og faldet ned. Hun kan også have sat knæene på sædet på den klapstol, der er placeret ved det runde køkkenbord og i sin påvirkede tilstand fået overbalance. Hun bar ingen briller og var dårligt seende pga. grøn stær og noget forkalkning. Køkkenrummet var ret mørkt, da det kun var oplyst af et lille 18 Watts rør i vægen.

Sammenfattende kan jeg sige:

Jeg tror ikke på, at hun er faldet ud med vilje, men at det et uheld forårsaget af, at hun har været påvirket af medicin og haft svært ved at orientere sig.

[Nu afdødes] psyke var ikke til at begå selvmord. Hun har aldrig forsøgt selvmord eller truet med noget. Jeg har levet sammen med [nu afdøde] i 25 år og burde kende hende.

Hun har ikke efterladt sig noget afskedsbrev.

Ingen i hendes familie har begået selvmord.

Hertil kommer nogle spørgsmål, som jeg mener klart viser, at hun var ved godt livsmod: Hvorfor vil hun have sit udskrivningsbånd, der var om hendes håndled, med hjem?

Hvorfor tager hun en stor buket blomster fra sin bror med hjem? Hun siger ellers til mig, at normalt må man ikke tage blomster med fra et hospital.

Hvorfor fik hun en sygeplejerske til at nedskrive på en lap papir resultatet af scanningen?
Hvorfor laver hun et fint regnskab om fredagen?

Hvorfor vil hun have mig til at købe to slags ørepropper på apoteket fredag eftermiddag?

Hvorfor vil hun i Rådgivning på Center for Misbrug? Brev derom 16. juli

Hvorfor vil hun have foretaget en MR-scanning hvis hun har mistet livsmodet?

Hvorfor var hun meget opsat på at holde op med at ryge?

Hvorfor var hos sin øjenlæge, … til tjek så sent som d. 25. juni 2009?
…
Begrebet selvmordstanker.
Ordet selvmordstanker har jeg skrevet ganske ukritisk. I virkeligheden sagde hun ikke ordet selv, men gav udtryk for, at hun havde så meget tankemylder, og at det kværnede i hendes hoved. (Der havde været mange indryk den seneste tid. Og hun tænkte også meget på sin søn ….) Og der var så mange der fik selvmordstanker i forbindelse med rygestop, havde hun læst i en af sine artikler. [Nu afdøde] var perfektionist og omtalte ofte bivirkninger."

I skadejournalen dateret den 12/7 2009 er bl.a. noteret:

> "Patientens mand fortæller, at patienten har været selvmordstruet de sidste par dage, og at han mener, at hun har taget Allopam i større mængder."

Overlægen på reumatologisk afdeling, hvor forsikringstageren var indlagt i perioden fra den 2/7 2009 til den 9/7 2009 på grund af nakkesmerter har i notat af 29/7 2009 erklæret:

> "Samtale med [nu afdødes] ægtemand og søn efter deres ønske. Ægtemanden og sønnen angiver at [nu afdøde], som var sammen med sin mand i lejligheden natten mellem den 11. og 12. juli 2009. Kl. 02 faldt patienten fra vinduet ud i gården og døde kl. 07.39 på sygehuset på grund af traumatisk fraktur i ribben og sammenklappede lunger. De mener hun var ukontaktbar efter faldet. Ægtefællen mener at hun har haft faldtendens flere gange efter udskrivelsen fra Reumatologisk Afdeling.
> Patienten blev udskrevet med Alopam og Citalopram på grund af angsttilfælde samt voldsomme smerter i nakken med udstråling til højre hånd. Der har været noget spinalstenose i nakken, hvorfor man sendte patienten til kirurgisk vurdering, hvor de anbefalede konservativ behandling inden stillingtagen til operation.
> Patienten blev henvist til misbrugscenter på grund af tidligere alkohol og diazepammisbrug. Patienten har flere gange under indlæggelsen fortalt mig, at hun kun drikker hver 3. måned i nogle dage og holder derefter pause i 3 måneder. Ægtefællen mener, at hun sidst har drukket alkohol sidst i april måned. Her på afdelingen oplevede man, at patienten har været præget af angst, men ellers ikke nogle selvmordstanker. Ægtemanden mener heller ikke, at der har været tale om det.
> På grund af døsighed og faldtendens, er det deres vurdering, at det kan være fald fra vinduet."

Klagerens egen læge har endvidere i udtalelse af 30/9 2009 erklæret:

> "Jeg er blevet anmodet om at udtale mig om ovenstående patients psykiske helbredstilstand, herunder om patienten var selvmordstruet i perioden frem til dødsfaldet i juli 2009.
>
> Jeg har fulgt patienten siden jeg indtrådte i … Lægeklinik 1. januar 2008. Patientens sygdomsbillede har været præget af depression, periodevis alkoholmisbrug, samt tendens til sygdomsfrygt.
>
> Patienten var i foråret 2009 indlagt på Psykiatrisk Sygehus på grund af depression. Jeg oplevede en bedring i patientens psykiske tilstand efter udskrivelsen, men patientens fysiske gener og frygt for fysisk sygdom blev forværret. Patienten har ikke over for mig givet udtryk for selvmordstanker og jeg har på intet tidspunkt opfattet patienten som selvmordstruet."

Ved skrivelse af 28/10 2009 har selskabet meddelt boets advokat afslag for forsikringssummen. Boet er ikke enig selskabets afgørelse og har ved sin advokat indbragt sagen for Ankenævnet for Forsikring. Advokaten gør over for nævnet i skrivelse af 3/3 2010 gældende:

"Det forhold, at der skulle være tale om selvmord stemmer endvidere ikke overens med [nu afdødes] samlever … og [nu afdødes] søn … oplevelse af [nu afdødes] psykiske tilstand. Da [nu afdødes samlever] hentede [nu afdøde] den 9. juli 2009 efter hun var blevet udskrevet, var [nu afdøde] ikke depressiv. De ting hun foretog sig i dagene op til ulykken giver ikke indtryk af, at [nu afdøde] var selvmordstruet. Eksempelvis bad hun om en MR skanning og ønskede at modtage rådgivning fra Center For Misbrug. Hun udarbejdede regnskab for sin samlever … og [nu afdødes samlever] bemærkede intet unormalt. [Nu afdøde] virkede dog noget påvirket af medicinen, som hun havde taget mod de mange smerter.

Det fremgår af politirapporten, at [nu afdøde] har været kraftig medicinpåvirket og dermed ude af stand til at orientere sig tilstrækkeligt, herunder bevare balancen. [Nu afdødes] samlever har endvidere oplyst at [nu afdøde] faldt ud af sengen om natten den 10. juli 2009, på grund af medicinen. … Politi fandt fortsat 70 stk. piller i glasset med alopam og såfremt [nu afdøde] havde ønsket at begå selvmord ville dette have været den oplagte mulighed.

Da [nu afdøde] ifølge hendes samlever ofte havde for vane at stå ved vinduet for at få lidt luft eller sidde på klapstolen med kroppen ud af vinduet, er det sandsynligt, at [nu afdøde] blot ville trække lidt luft, og at hun faldt ud af vinduet på grund af den kraftige medicinpåvirkning.

I forløbet op til hun blev udskrevet, havde hun svedt enormt meget og derfor drukket enorme mængder væske, således at hendes saltbalance var kommet i uorden, hvilket også fremgår af journaludskriften fra … Sygehus. Der er derfor intet unormalt i, at [nu afdøde] har villet trække noget frisk luft ved det åbne vindue.

Det bemærkes, at [nu afdødes] samlever … ved brev af 20. juli 2009 til … Politi har taget afstand fra politirapportens konklusion vedrørende selvmord.

Idet der ikke foreligger belæg for, at der er tale om selvmord i nærværende sag, er det min opfattelse at Tjenestemændenes Forsikring samt Alka Forsikring er forpligtet til, at udbetale erstatning under de pågældende ulykkesforsikringer."

Selskabet har i svarskrivelse af 18/3 2010 til nævnet anført:

"Den sikrede har efter almindelige regler bevisbyrden for rigtigheden af det krav der gøres gældende mod selskabet.

På baggrund af sagens oplysninger - herunder dels gerningsstedsundersøgelsen dels klagers egne oprindelige oplysninger til politiet og sygehuset - finder vi ikke klager har løftet bevisbyrden for at den hændelse, hvorved nu afdøde afgik ved døden er omfattet af forsikringen.

At klager senere fragår sine oprindelige udtalelser finder vi ikke kan danne baggrund for en anden vurdering af oplysningerne.

Med udgangspunkt i foto af gerningsstedet finder vi det ikke sandsynligt, at det kan lade sig gøre, at falde ud af det omhandlede vindue ved et uheld.

At der - som anført af klagers advokat - ikke skulle være oplysninger i sagen der understøtter selvmord kan med henvisning til sagens oplysninger klart tilbagevises.

Vi må således fastholde, at vi har behandlet dødsfaldet som selvmord og at forsikringssummen allerede af den grund ikke kan udbetales, da selvmord ikke er dækket på forsikringen.

Såfremt det imidlertid lægges til grund at faldet var udløst af den meget kraftige medicinpåvirkning (3-4 gange den terapeutisk højeste dosis af psykofarmaka) og at nu afdøde i den forbindelse har fået overbalance og er faldet ud af vinduet, må nu afdøde på en eller anden måde derudover være kravlet op i vinduet eller have stået på stolen.

Såfremt faldet udløstes af den kraftige medicinpåvirkning, vil der med henvisning til forsikringsbetingelsernes afsnit 2.8.1. (ulykkestilfælde fremkaldt af den sikrede under påvirkning af narkotika eller andre giftstoffer) dog heller ikke kunne udbetales erstatning.

At kravle op i vinduet eller at stå på en stol ved det åbne vindue i kraftig medicinpåvirket tilstand vil have indebåret indlysende fare for en skade som den skete, og såfremt det var tilfældet har nu afdøde - med henvisning til Forsikringsaftalelovens § 18 - fremkaldt forsikringsbegivenheden ved en uagtsomhed, der efter de foreliggende omstændigheder, må betegnes som grov. Grov uagtsomhed medfører med henvisning til forsikringsbetingelsernes afsnit 2.8.1. bortfald af dækningen.

Det skal i den forbindelse med henvisning til forsikringsbetingelsernes afsnit 2.9 præciseres, at bestemmelserne i afsnit 2 om bortfald af dækningen finder anvendelse uanset den sikredes sindstilstand på ulykkestidspunktet, hvilket vil sige uanset om den sikrede har været utilregnelig på grund af medicinpåvirkning eller psykisk ubalance.

Vi må således fastholde, at der ikke kan udbetales dødsfaldserstatning til klager."

Politiet fotomappe med foto af bl.a. køkkenvinduet er forelagt nævnet.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**1. HVAD DÆKKER FORSIKRINGEN:**
1.1 Forsikringen dækker følger af ulykkestilfælde. Ved ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.
…
2. HVAD DÆKKER FORSIKRINGEN IKKE:
…
2.8. Grov uagtsomhed, forsæt, selvmordsforsøg og beruselse mm.

2.8.1. Forsikringen dækker ikke ulykkestilfælde, der er fremkaldt af forsikrede:
a. ved grov uagtsomhed
c. under påvirkning af alkohol, narkotika eller andre giftstoffer
d. ved selvmordsforsøg
…
2.9. Er ulykkestilfældet fremkaldt af en sikret under en af ovennævnt omstændigheder, mister denne sin ret til erstatning. Ovennævnte bestemmelser finder anvendelse uanset sikredes tilstand eller tilregnelighed på ulykkestidspunktet."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet at måtte lægge til grund, at nu afdøde enten sprang ud af vinduet eller faldt ud af vinduet efter at være kravlet op i vinduet og efter indtagelse af overdosis af medicin.

Uanset om det må antages at klagerens samlever døde ved et ulykkestilfælde, således som dette begreb er defineret i forsikringsbetingelsernes punkt 1.1., finder nævnet, at selskabet ikke er forpligtet til at udbetale forsikringssummen til klageren, da nævnet finder det godtgjort, at dødsfaldet er fremkaldt af nu afdødes forsæt eller ved grov uagtsomhed, jf. også Højesterets afgørelse gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1999 s. 1706.

Derfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen